KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2020/1148

(2020. gada 31. jūlijs),

ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/792 nosaka metodoloģiskās un tehniskās specifikācijas attiecībā uz saskaņotajiem patēriņa cenu indeksiem un mājokļu cenu indeksu

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/792 (2016. gada 11. maijs) par saskaņotajiem patēriņa cenu indeksiem un mājokļu cenu indeksu un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 2494/95 ([1]), un jo īpaši tās 3. panta 6., 8., 9., un 10. punktu, 4. panta 4. punktu, 7. panta 6. punktu un 9. panta 4. punktu,

tā kā:

(1) Regulā (ES) 2016/792 ir noteikts vienots regulējums saskaņotā patēriņa cenu indeksa (SPCI), nemainīgas nodokļu likmes saskaņotā patēriņa cenu indeksa (NNL SPCI), īpašnieka apdzīvotā mājokļa (ĪAM) cenu indeksa un mājokļu cenu indeksa (MCI) sagatavošanai.

(2) Saskaņā ar Regulas (ES) 2016/792 12. panta 3. punktu Komisijai, ciktāl tas ir savienojams ar minēto regulu, būtu jāietver attiecīgie noteikumi, kas iekļauti Komisijas Regulās (EK) Nr. 1749/96 ([2]) un (EK) Nr. 2214/96 ([3]), Padomes Regulā (EK) Nr. 1687/98 ([4]), Komisijas Regulās (EK) Nr. 2646/98 ([5]) un (EK) Nr. 1617/1999 ([6]), Padomes Regulā (EK) Nr. 2166/1999 ([7]), Komisijas Regulās (EK) Nr. 2601/2000 ([8]), (EK) Nr. 2602/2000 ([9]), (EK) Nr. 1920/2001 ([10]), (EK) Nr. 1921/2001 ([11]) un (EK) Nr. 1708/2005 ([12]), Padomes Regulā (EK)

([1]) OV L 135, 24.5.2016., 11. lpp.

([2]) Komisijas Regula (EK) Nr. 1749/96 (1996. gada 9. septembris) par sākotnējiem īstenošanas pasākumiem Padomes Regulai (EK) Nr. 2494/95 par saskaņotajiem patēriņa cenu indeksiem (OV L 229, 10.9.1996., 3. lpp.).

([3]) Komisijas Regula (EK) Nr. 2214/96 (1996. gada 20. novembris) par saskaņotajiem patēriņa cenu indeksiem: SPCI apakšindeksu pārsūtīšana un izplatīšana (OV L 296, 21.11.1996., 8. lpp.).

([4]) Padomes Regula (EK) Nr. 1687/98 (1998. gada 20. jūnijs), ar ko Komisijas Regulu (EK) Nr. 1749/96 groza attiecībā uz precēm un pakalpojumiem, kurus iekļauj saskaņotajā patēriņa cenu indeksā (OV L 214, 31.7.1998., 12. lpp.).

([5]) Komisijas Regula (EK) Nr. 2646/98 (1998. gada 9. decembris), ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus Padomes Regulas (EK) Nr. 2494/95 īstenošanai attiecībā uz obligātiem standartiem tarifu traktējumam Saskaņotajā patēriņa cenu indeksā (OV L 335, 10.12.1998., 30. lpp.).

([6]) Komisijas Regula (EK) Nr. 1617/1999 (1999. gada 23. jūlijs), ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus Padomes Regulas (EK) Nr. 2494/95 īstenošanai attiecībā uz obligātiem standartiem par apdrošināšanas traktējumu Saskaņotajā patēriņa cenu indeksā un ar ko groza Komisijas Regulu (EK) Nr. 2214/96 (OV L 192, 24.7.1999., 9. lpp.).

([7]) Padomes Regula (EK) Nr. 2166/1999 (1999. gada 8. oktobris), ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus Regulas (EK) Nr. 2494/95 īstenošanai attiecībā uz obligātajiem produktu apstrādes standartiem veselības aizsardzības, izglītības un sociālās aizsardzības nozarēs saskaņotajā patēriņa cenu indeksā (OV L 266, 14.10.1999., 1. lpp.).

([8]) Komisijas Regula (EK) Nr. 2601/2000 (2000. gada 17. novembris), ar ko paredz sīki izstrādātus īstenošanas noteikumus Padomes Regulai (EK) Nr. 2494/95 attiecībā uz pirkšanas cenu reģistrēšanas grafiku saskaņotajā patēriņa cenu indeksā (OV L 300, 29.11.2000., 14. lpp.).

([9]) Komisijas Regula (EK) Nr. 2602/2000 (2000. gada 17. novembris), ar ko paredz sīki izstrādātus īstenošanas noteikumus Padomes Regulai (EK) Nr. 2494/95 attiecībā uz cenu pazemējuma atspoguļošanas obligātajiem standartiem saskaņotajā patēriņa cenu indeksā (OV L 300, 29.11.2000., 16. lpp.).

([10]) Komisijas Regula (EK) Nr. 1920/2001 (2001. gada 28. septembris), ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus Padomes Regulas (EK) Nr. 2494/95 īstenošanai saistībā ar minimālajiem standartiem attiecībā uz pakalpojumu maksu, kura ir proporcionāla darījuma vērtībai saskaņotajā patēriņa cenu indeksā, un ar ko groza Regulu (EK) Nr. 2214/96 (OV L 261, 29.9.2001., 46. lpp.).

([11]) Komisijas Regula (EK) Nr. 1921/2001 (2001. gada 28. septembris), ar ko paredz sīki izstrādātus īstenošanas noteikumus Padomes Regulai (EK) Nr. 2494/95 attiecībā uz minimālajiem standartiem saskaņoto patēriņa cenu indeksa pārskatīšanai un ar ko groza Regulu (EK) Nr. 2602/2000 (OV L 261, 29.9.2001., 49. lpp.).

([12]) Komisijas Regula (EK) Nr. 1708/2005 (2005. gada 19. oktobris), ar ko nosaka sīki izstrādātus īstenošanas noteikumus Padomes Regulai (EK) Nr. 2494/95 attiecībā uz kopējo indeksu atsauces periodu saskaņotajiem patēriņa cenu indeksiem un ar ko groza Regulu (EK) Nr. 2214/96 (OV L 274, 20.10.2005., 9. lpp.).

Nr. 701/2006 ([13]), Komisijas Regulās (EK) Nr. 330/2009 ([14]), (ES) Nr. 1114/2010 ([15]) un (ES) Nr. 93/2013 ([16]), kuras pieņemtas uz Padomes Regulas (EK) Nr. 2494/95 ([17]) pamata, vienlaikus līdz piemērotam apjomam samazinot īstenošanas aktu kopējo skaitu.

(3) Dalībvalstīm katru gadu būtu jāatjaunina apakšindeksu svari saskaņotajiem indeksiem. Tāpēc ir jāprecizē svaru atvasināšanas noteikumi.

(4) Tā kā nav iespējams novērot visus SPCI mērķa ģenerālkopas darījumus, būtu jāizstrādā izlases veidošanas noteikumi.

(5) SPCI mēra patēriņa cenu izmaiņas. Lai nodrošinātu, ka dalībvalstis jēdzienu "cena" piemēro saskaņoti, ir jāizstrādā cenu apstrādes noteikumi.

(6) SCPI būtu jāmēra tīrās cenu pārmaiņas, neņemot vērā izmaiņas kvalitātē. Tādēļ ir jāizveido noteikumi par aizvietošanu un kvalitātes izlīdzināšanu.

(7) Saskaņotajiem indeksiem vajadzētu būt ik gadu ķēdētiem Laspeiresa tipa indeksiem. Tāpēc ir nepieciešams definēt vienkāršās grupas un precizēt novēroto cenu kombinēšanas metodes, lai izveidotu vienkāršus cenu indeksus.

(8) Lai nodrošinātu, ka SPCI ātrie novērtējumi ir augstas kvalitātes, un ļautu Komisijai (*Eurostat*) iegūt vajadzīgos agregātus, dalībvalstīm, kuru naudas vienība ir euro, ātrie novērtējumi būtu jānosūta saskaņā ar tādu pašu dalījumu kā SPCI.

(9) Jau publicētos saskaņotos indeksus un to apakšindeksus var pārskatīt. Tādēļ ir nepieciešams precizēt nosacījumus, saskaņā ar kuriem būtu jāveic pārskatīšana.

(10) Lai no visām dalībvalstīm saņemtu ticamus un salīdzināmus rezultātus, būtu jāizveido un jāuztur vienots metodoloģiskais regulējums, ko izmantot NNL SPCI apkopošanā.

(11) Dalībvalstīm būtu jānosūta ĪAM cenu indekss un MCI saskaņā ar noteiktu dalījumu.

(12) Dalībvalstīm būtu jānosūta dati un metadati Komisijai (*Eurostat*), ievērojot noteiktus apmaiņas standartus un procedūras.

(13) Eiropas statistikas sistēmā būtu jāizstrādā praktiski norādījumi un ieteikumi par attiecīgiem SPCI mērīšanas un apkopošanas jautājumiem, jo īpaši par kvalitātes izlīdzināšanu, indeksu apkopošanu un cenu apstrādi.

(14) Būtu jāatceļ Regulas (EK) Nr. 1749/96, (EK) Nr. 2214/96, (EK) Nr. 1687/98, (EK) Nr. 2646/98, (EK) Nr. 1617/1999, (EK) Nr. 2166/1999, (EK) Nr. 2601/2000, (EK) Nr. 2602/2000, (EK) Nr. 1920/2001, (EK) Nr. 1921/2001, (EK) Nr. 1708/2005, (EK) Nr. 701/2006, (EK) Nr. 330/2009, (ES) Nr. 1114/2010 un (ES) Nr. 93/2013.

(15) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Eiropas Statistikas sistēmas komitejas atzinumu,

---

([13]) Padomes Regula (EK) Nr. 701/2006 (2006. gada 25. aprīlis), ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus Regulas (EK) Nr. 2494/95 īstenošanai attiecībā uz cenu apkopošanas laika pārklājumu saskaņotajam patēriņa cenu indeksam (OV L 122, 9.5.2006., 3. lpp.).

([14]) Komisijas Regula (EK) Nr. 330/2009 (2009. gada 22. aprīlis), ar ko paredz sīkus noteikumus, lai īstenotu Padomes Regulu (EK) Nr. 2494/95 attiecībā uz minimālajiem standartiem, ko piemēro sezonas produktiem saskaņotajos patēriņa cenu indeksos (SPCI) (OV L 103, 23.4.2009., 6. lpp.).

([15]) Komisijas Regula (ES) Nr. 1114/2010 (2010. gada 1. decembris), ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus Padomes Regulas (EK) Nr. 2494/95 īstenošanai attiecībā uz minimālajiem SPCI svaru kvalitātes standartiem un atceļ Komisijas Regulu (EK) Nr. 2454/97 (OV L 316, 2.12.2010., 4. lpp.).

([16]) Komisijas Regula (ES) Nr. 93/2013 (2013. gada 1. februāris), ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus par to, kā attiecībā uz īpašnieka apdzīvotā mājokļa cenu indeksu noteikšanu piemērot Padomes Regulu (EK) Nr. 2494/95 par saskaņotajiem patēriņa cenu indeksiem (OV L 33, 2.2.2013., 14. lpp.).

([17]) Padomes Regula (EK) Nr. 2494/95 (1995. gada 23. oktobris) par saskaņotajiem patēriņa cenu indeksiem (OV L 257, 27.10.1995., 1. lpp.).

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. NODAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. pants

Priekšmets

Ar šo regulu izveido vienotus nosacījumus šādu indeksu sagatavošanai:

a) saskaņotais patēriņa cenu indekss (SPCI) un nemainīgas nodokļu likmes saskaņotais patēriņa cenu indekss (NNL SPCI); kā arī

b) īpašnieka apdzīvotā mājokļa (ĪAM) cenu indekss un mājokļu cenu indekss (MCI).

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

1) "izdevumu īpatsvars" ir procentuāla daļa no kopējiem mājsaimniecības galapatēriņa naudas izdevumiem atbilstoši pielikumam;

2) "apakšindeksa svars" ir jebkuras tādas Regulas (ES) 2016/792 I pielikumā izklāstītās Eiropas individuālā patēriņa veidu klasifikācijas (*ECOICOP*) kategorijas svars, kura iekļauta SPCI;

3) SPCI "mērķa ģenerālkopa" ir visi darījumi, kas iekļauti mājsaimniecības galapatēriņa naudas izdevumos;

4) "produkta piedāvājums" ir produkts, kuru nosaka tā īpašības, pirkšanas laiks un vieta, kā arī piegādes noteikumi un kura cena tiek novērota;

5) "viendabīgs produkts" ir tādu produkta piedāvājumu kopums, kuru kvalitātes atšķirības ir nebūtiskas un kuriem aprēķina vidējo cenu;

6) "atsevišķs produkts" ir produkta piedāvājums vai viendabīgs produkts;

7) "mērķa izlase" ir tādu atsevišķu produktu kopums, kuri ietilpst mērķa ģenerālkopas darījumos un kuru cenu dati izmantojami SPCI apkopošanā;

8) "kvalitātes atšķirības" ir atšķirības starp diviem atsevišķiem produktiem attiecībā uz to īpašībām, iegādes laiku, iegādes vietu vai piegādes noteikumiem, ja tas ir būtiski no patērētāja viedokļa;

9) "aizstājējprodukts" ir atsevišķs produkts, ar kuru aizvieto citu atsevišķu produktu mērķa izlasē;

10) "kvalitātes izlīdzināšana" ir procedūra, saskaņā ar kuru aizstājējprodukta vai aizvietotā produkta novēroto cenu palielina vai samazina atbilstīgi to kvalitātes atšķirību vērtībai;

11) "novērotā cena" ir atsevišķa produkta patēriņa cena, kuru dalībvalsts izmanto SPCI apkopošanā;

12) "aplēstā cena" ir saskaņā ar atbilstīgu aplēses procedūru noteikta cena;

13) "vienkāršā grupa" ir vismazākais agregāts, ko izmanto Laspeiresa tipa indeksā;

14) "vienkāršais cenu indekss" ir vienkāršās grupas vai vienkāršajā grupā ietilpstošas stratas indekss;

15) "transitivitāte" ir īpašība, kura nosaka, ka indekss, kas periodu a un b salīdzina netieši, izmantojot periodu c, ir identisks indeksam, kurš periodus a un b salīdzina tieši;

16) "apgriežamība laikā" ir īpašība, kura nosaka, ka indekss starp periodiem a un b ir vienāds ar tā paša indeksa apgriezto vērtību starp periodiem b un a;

17) "kompensācija" ir valsts vai mājsaimniecības apkalpojošo bezpeļņas organizāciju veikts daļējs vai pilns maksājums par mājsaimniecību veiktiem apstiprinātiem konkrētu produktu pirkumiem saskaņā ar definīcijām Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 549/2013 ([18]) (EKS 2010) A pielikuma 4.108.–4.110. punktā;

18) "stimulējums" ir atsevišķa produkta īpašību, parasti īslaicīga, izmainīšana, palielinot produkta daudzumu, bez maksas pievienojot citu atsevišķu produktu vai piedāvājot patērētājam citas priekšrocības;

19) "faktiskās prēmijas" ir summas, kas samaksātas par konkrētu apdrošināšanas polisi, lai iegūtu apdrošināšanas segumu noteiktam laikposmam;

20) "netieša pakalpojuma maksa" ir apdrošināšanas sabiedrību izlaide, kas definēta EKS 2010 A pielikuma 16.51. punktā;

21) "nedzīvības apdrošināšanas atlīdzības prasības" ir prasības, kas definētas EKS 2010 A pielikuma 4.114. punktā;

22) "sezonas produkts" ir atsevišķs produkts, kas ir pieejams pirkšanai vai ko iegādājas ievērojamā daudzumā sistemātiski tikai gada noteiktā periodā. Atkarībā no mēneša attiecīgo produktu uzskata par sezonas vai par ārpussezonas produktu. Sezonas periods dažādos gados var atšķirties;

23) "tipiska cena" ir sezonas produkta aplēstā cena, kas nav īpaša cena, piemēram, sezonas izpārdošanas cena;

24) "sezonas imputācijas metode" ir apstrādes metode, saskaņā ar kuru sezonas produktu cenas ārpus sezonas aplēš, izmantojot pretējās sezonas vai visas sezonas novērtējumu;

25) "pretējās sezonas novērtējums" ir procedūra sezonas produkta aplēstās cenas iegūšanai, saskaņā ar kuru:

    a) pirmajā ārpussezonas mēnesī izmanto iepriekšējā sezonas perioda tipisko cenu;

    b) turpmākajos ārpussezonas mēnešos aplēstā cena ir vienāda ar iepriekšējā mēneša cenu, kas koriģēta, ņemot vērā vidējās pārmaiņas visu to sezonas produktu novērotajās cenās, kuri ietilpst tajā pašā *ECOICOP* grupā, klasē, apakšklasē vai tajā pašā agregātā līmenī, kas zemāks par apakšklasi;

26) "visas sezonas novērtējums" ir procedūra sezonas produkta aplēstās cenas iegūšanai, saskaņā ar kuru:

    a) pirmajā ārpussezonas mēnesī izmanto iepriekšējā sezonas perioda tipisko cenu;

    b) turpmākajos ārpussezonas mēnešos aplēstā cena ir vienāda ar iepriekšējā mēneša cenu, kas koriģēta, ņemot vērā vidējās pārmaiņas visu to atsevišķo produktu novērotajās cenās, kuri ietilpst tajā pašā *ECOICOP* grupā, klasē, apakšklasē vai tajā pašā agregātā līmenī, kas zemāks par apakšklasi;

27) "sezonas svaru metode" ir sezonas produktu apstrādes metode, saskaņā ar kuru sezonas produktu svars ārpus sezonas ir nulle vai tiek noteikts nulles apmērā;

28) "tarifs" ir produkta cenu un nosacījumu saraksts, kas ir diferencēts, pamatojoties uz nopirkto daudzumu, patēriņa laiku vai pircēju īpašībām;

29) "pārskatīšana" ir izmaiņas Komisijas (*Eurostat*) publicētajos indeksos vai svaros. Izmaiņas starp ātro novērtējumu un SPCI par to pašu pārskata mēnesi neuzskata par pārskatīšanu;

30) "provizoriskie dati" ir indeksi vai svari, kas dalībvalstij būtu jāpabeidz kādā vēlākā mēnesī;

31) "vispārējās valdības sektors" ir centrālā valdība, pavalsts valdība, vietējā valdība un sociālās nodrošināšanas fondi saskaņā ar definīcijām EKS 2010 A pielikuma 2.113.–2.117. punktā;

32) "produktu nodokļi" ir nodokļi, kas jāmaksā par katru saražotas vai darījumā iesaistītas preces vai pakalpojuma vienību, saskaņā ar definīcijām EKS 2010 A pielikuma 4.16.–4.20. punktā;

([18]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 549/2013 (2013. gada 21. maijs) par Eiropas nacionālo un reģionālo kontu sistēmu Eiropas Savienībā (OV L 174, 26.6.2013., 1. lpp.).

33) "atsevišķi NNL SPCI aptvertie nodokļi" ir atsevišķi produktu nodokļi, kas attiecas uz mājsaimniecību patēriņu un ir iekļauti šādās kategorijās, kuras definētas EKS 2010 B pielikuma 9. tabulā ("Detalizēti nodokļu un sociālo iemaksu ieņēmumi pa nodokļu un sociālo iemaksu veidiem un saņemošajiem apakšsektoriem, ietverot nodokļu un sociālo iemaksu sarakstu saskaņā ar nacionālo klasifikāciju"):

a) D.211 pievienotās vērtības tipa nodokļi (PVN);

b) D.2122e nodokļi par noteiktiem pakalpojumiem;

c) D.214a akcīzes nodevas un patēriņa nodokļi (kas nav iekļauti importa nodokļos un nodevās);

d) D.214d vieglo automobiļu reģistrācijas nodokļi;

e) D.214e izklaides nodokļi;

f) D.214g apdrošināšanas prēmiju nodokļi;

g) D.214 h citi nodokļi par noteiktiem pakalpojumiem;

h) D.214l citi citur neklasificēti produktu nodokļi.

2. NODAĻA

SASKAŅOTAIS PATĒRIŅA CENU INDEKSS UN NEMAINĪGAS NODOKĻU LIKMES SASKAŅOTAIS PATĒRIŅA CENU INDEKSS

3. pants

Svari

1. Dalībvalstis apakšindeksu un vienkāršo grupu svarus, ko izmanto t gada indeksā, iegūst šādi:

a) līdz 2022. gada 31. decembrim, lai iegūtu apakšklases izdevumu īpatsvarus un izdalītu tos uz apakšklases vienkāršajām grupām, izmanto nacionālo kontu datus par t–2 gadu un visu no mājsaimniecību budžeta apsekojumiem un citiem datu avotiem pieejamo un būtisko informāciju; no 2023. gada 1. janvāra, lai iegūtu apakšklases izdevumu īpatsvarus un izdalītu tos uz apakšklases vienkāršajām grupām, izmanto nacionālo kontu datus par t-2 gadu, kurus var papildināt ar datiem no pēdējā mājsaimniecību budžeta apsekojuma un citiem avotiem;

b) izdevumu īpatsvarus par t–2 gadu pārskata un atjaunina, lai tie būtu reprezentatīvi t–1 gadam;

c) izdevumu īpatsvarus vienkāršajām grupām koriģē atbilstoši attiecīgajām cenu pārmaiņām laikposmā no t–1 gada līdz t–1 gada decembrim.

2. Apakšindeksu svarus saglabā nemainīgus visu kalendāro gadu.

3. Vienkāršās grupas svarus saglabā nemainīgus visu kalendāro gadu, izņemot, ja kādas apakšklases vienkāršo grupu sarakstu koriģē, lai atspoguļotu būtiskas pārmaiņas mērķa ģenerālkopā.

4. Apakšindeksa svari jebkurai *ECOICOP* nodaļai, grupai vai klasei ir vienādi ar tajās ietilpstošo kategoriju apakšindeksu svaru summu. Visu apakšindeksu svaru summa jebkurā *ECOICOP* līmenī ir vienāda ar 1 000.

5. Apakšindeksa svari katrai apakšklasei ir vienādi ar šīs apakšklases vienkāršo grupu svaru summu.

6. Apakšindeksu svarus, kas attiecas uz nedzīvības apdrošināšanu, iegūst no mājsaimniecību kopējiem izdevumiem par netiešajām pakalpojuma maksām.

7. Patēriņa izdevumus, ko finansē no nedzīvības apdrošināšanas atlīdzības prasībām, ieskaitot maksājumus, ko tieši veic apdrošināšanas sabiedrības, iekļauj attiecīgo *ECOICOP* kategoriju apakšindeksu svaros.

4. pants

Izlases veidošana un reprezentativitāte

1. Dalībvalstis, definējot vienkāršas grupas un atlasot atsevišķus produktus šīm vienkāršajām grupām, izveido mērķa izlasi, kas reprezentē mērķa ģenerālkopu.

2. Atsevišķo produktu un vienkāršo grupu skaits ir atkarīgs no apakšklases svara un tajā ietilpstošo atsevišķo produktu cenu svārstību dispersijas.

3. Dalībvalstis vismaz reizi gadā pārskata un atjaunina mērķa izlasi un atlasa aizstājējprodukt us un tādējādi nodrošina, ka mērķa izlase vienmēr ir reprezentatīva attiecībā uz mērķa ģenerālkopu.

4. Produktus, kuru izdevumu īpatsvars veido vismaz vienu tūkstošo daļu, iekļauj mērķa izlasē.

5. pants

Cenu apstrāde

1. Dalībvalstis SPCI apkopošanā izmanto novērotās cenas. Aplēstās cenas tās izmanto tikai 9., 11. un 14. pantā paredzētajiem mērķiem.

2. Novērotās veselības, izglītības un sociālās aizsardzības produktu cenas ir neto cenas, t. i., atskaitot kompensācijas.

3. Pārmaiņas novērotajās cenās vai tarifa nosacījumos SPCI atspoguļo kā cenu pārmaiņas.

4. Ja novērotās cenas ir piesaistītas indeksam, pārmaiņas, ko izraisa pārmaiņas indeksā, SPCI atspoguļo kā cenu pārmaiņas.

5. Ja mājsaimniecības ienākumi ir cenas noteikšanas nosacījums, novēroto cenu pārmaiņas, ko rada mājsaimniecības ienākumu izmaiņas, SPCI atspoguļo kā cenu pārmaiņas.

6. Novērotās apdrošināšanas cenas ir faktiskās prēmijas.

7. Ja atsevišķs produkts patērētājiem ir bijis pieejams bez maksas un pēc tam par to tiek iekasēta cena, to SPCI atspoguļo kā cenas pieaugumu. Turpretī, ja par atsevišķu produktu, kas iepriekš patērētājiem bija pieejams par maksu, vairs nav iekasēta cena, to SPCI atspoguļo kā cenas samazinājumu.

6. pants

Atlaides un stimulējumi

1. Dalībvalstis ņem vērā atlaides, kuras:

a) var attiecināt uz atsevišķu produktu; kā arī

b) izmantot pirkuma brīdī.

Ja iespējams, ņem vērā atlaides, kas pieejamas tikai noteiktai patērētāju grupai.

2. Stimulējumus apstrādā saskaņā ar 10. un 11. pantu.

7. pants

Darījuma cenai proporcionālas pakalpojumu maksas

1. SPCI ietver maksas, ko iekasē tieši no patērētājiem apmaiņā pret sniegto pakalpojumu un ko var izteikt kā fiksētu maksu vai darījuma cenas proporcionālu daļu. Ja pakalpojuma cenu nosaka proporcionāli darījuma cenai, kā novēroto cenu izmanto proporcionālo daļu, kas reizināta ar reprezentatīva darījuma cenu.

2. Pārmaiņas pakalpojuma maksā, kas izriet no reprezentatīva darījuma cenas izmaiņām, SPCI atspoguļo kā cenu pārmaiņas.

3. Ja reprezentatīva darījuma cenas izmaiņas nevar izmērīt, tās aplēš, izmantojot atbilstošu cenu indeksu.

8. pants

Cenu novērošana

1. Novēroto preces cenu iekļauj tā mēneša SPCI, kurā darījumi var notikt par šo cenu.

2. Novēroto pakalpojuma cenu iekļauj tā mēneša SPCI, kurā pakalpojumu var sākt izmantot.

3. Ja pakalpojuma cena ir atkarīga no laika starp pakalpojuma iegādes un izmantošanas uzsākšanas brīdi, dalībvalstis ņem vērā pakalpojuma pirkumu reprezentatīvās cenas.

4. Novērotās cenas attiecas uz vismaz vienu darba nedēļu mēneša vidū vai tuvu tam.

5. Ja ir zināms, ka atsevišķa produkta cenas mēneša laikā mainās, novērotās cenas attiecas uz laiku, kas ir ilgāks par vienu nedēļu.

9. pants

Cenu aplēšana

1. Ja mērķa izlasē iekļauta atsevišķā produkta cenu nevar novērot, aplēsto cenu izmanto ne ilgāk kā 2 mēnešus, un pēc tam izvēlas aizstājējproduktu. Šo punktu nepiemēro sezonas produktiem vai citiem atsevišķiem produktiem, kas, kā paredzams, atkal būs pieejami.

2. Iepriekš novēroto cenu neizmanto kā aplēsto cenu, ja vien to nevar pamatot kā atbilstošu aplēsi.

10. pants

Aizvietošana

1. Dalībvalstis izvēlas aizstājējproduktu, kas ir līdzīgs izzūdošajam produktam, un vienlaikus nodrošina, ka mērķa izlase joprojām ir reprezentatīva.

2. Dalībvalstis, izvēloties aizstājējproduktu, nepamatojas uz līdzīgu cenu.

11. pants

Kvalitātes izlīdzināšana

1. Ja aizvietotā produkta un aizstājējprodukta kvalitāte neatšķiras, novērotās cenas dalībvalstis salīdzina tieši. Pretējā gadījumā dalībvalstis veic kvalitātes izlīdzināšanu.

2. Kvalitātes izlīdzināšanu, kas vienāda ar visu cenas atšķirību starp aizvietoto produktu m-1 mēnesī un tā aizstājēj-produktu m mēnesī, dalībvalstis veic tikai tad, ja to var pamatot kā atbilstīgu kvalitātes atšķirības aplēsi.

12. pants

Vienkāršie cenu indeksi

1. Atsevišķu produktu cenas agregē nolūkā iegūt vienkāršos cenu indeksus vienā no šiem veidiem:

a) izmantojot indeksa formulu, kas nodrošina transitivitāti. Ja izmanto transitīvas indeksa formulas, iepriekšējo periodu cenu indeksu nepārskata; vai

b) izmantojot indeksa formulu, kas nodrošina apgriežamību laikā un salīdzina atsevišķu produktu cenas kārtējā periodā ar šo produktu cenām bāzes periodā. Bāzes periodu nemaina bieži, ja šādas maiņas rezultātā tiek būtiski pārkāpts transitivitātes princips.

2. Lai no diviem vai vairākiem vienkāršajiem cenu indeksiem iegūtu vienkāršās grupas cenas indeksu, izmanto indeksa formulu, kas atbilst 1. punktā aprakstītajai formulai.

13. pants

Apakšindeksu integrācija pēc indeksu atsauces perioda

Jebkuru apakšindeksu, kas ir integrēts SPCI pēc indeksa atsauces perioda, piesaista konkrēta gada decembrim un izmanto no nākamā gada janvāra.

14. pants

Sezonas produkti

Ja sezonas produkti ir iekļauti vienkāršajā grupā, dalībvalstis šā agregāta cenu indeksa apkopošanā izmanto sezonas imputācijas metodi vai sezonas svaru metodi.

15. pants

Ātrā novērtējuma dalījums

Dalībvalstis, kuru naudas vienība ir euro, nosūta Komisijai (*Eurostat*) visu dalībvalsts SPCI iekļauto apakšindeksu ātros novērtējumus.

16. pants

Provizorisko datu pabeigšana

Ja dalībvalsts apakšindeksus vai to svarus nosūta kā provizoriskus, tā tos pabeidz, kad nosūta datus par nākamo mēnesi.

17. pants

Ar kļūdām saistīta pārskatīšana

1. Dalībvalstis bez nepamatotas kavēšanās labo kļūdas un nosūta Komisijai (*Eurostat*) pārskatītos apakšindeksus vai apakšindeksu svarus.

2. Dalībvalstis sniedz Komisijai (*Eurostat*) informāciju par kļūdas cēloni ne vēlāk kā pārskatīto datu nosūtīšanas brīdī.

18. pants

Pārskatīšana citu iemeslu dēļ

1. Tādas SPCI pārskatīšanas laiku, ilgumu un integrāciju, kas nav paredzēta 16. un 17. pantā, saskaņo ar Komisiju (*Eurostat*).

2. Dalībvalstis iesniedz Komisijai (*Eurostat*) pārskatīto SPCI apakšindeksu aplēses ne vēlāk kā trīs mēnešus pirms ierosinātās pārskatīšanas plānotās īstenošanas.

19. pants

Pārskatīto datu publicēšana

Izņemot pārskatīšanu saskaņā ar 16. pantu, ikvienu kopējā SPCI pārskatīšanu kopā ar paskaidrojumu publisko tās valsts iestādes tīmekļa vietnē, kas ir atbildīga par SPCI apkopošanu.

20. pants

Apakšindeksu svaru pārskatīšana

Neskarot 16. un 17. pantu, apakšindeksu svarus nepārskata.

21. pants

Nemainīgas nodokļu likmes saskaņotais patēriņa cenu indekss

1. Atsevišķu NNL SPCI aptverto nodokli ņem vērā, ja gada ieņēmumi no tā ir 2 % vai vairāk no visu vispārējās valdības sektora iekasēto atsevišķo aptverto nodokļu summas.

2. Gada ieņēmumi no nodokļiem, ko ņem vērā NNL SPCI, sedz vismaz 90 % no visu to atsevišķo aptverto nodokļu summas, kurus iekasē vispārējās valdības sektors.

3. NNL SPCI apkopo tādā pašā veidā kā SPCI, izņemot to, ka novērotās cenas koriģē tā, lai novērošanas periodā nodokļu likmes produktiem būtu nemainīgas salīdzinājumā ar cenu atsauces periodu.

4. Nodokļu likmju pārmaiņas atspoguļo NNL SPCI:

a) tajā mēnesī, kurā jauno likmi piemēro atsevišķam produktam un iekļauj novērotajā cenā; vai

b) pirmajā mēnesī, kurā jauno likmi piemēro visa mēneša garumā. Likmju pārmaiņas, kas stājas spēkā mēneša pirmajā dienā, atspoguļo attiecīgā mēneša NNL SPCI. Likmju pārmaiņas, kas stājas spēkā vēlāk minētajā mēnesī, atspoguļo nākamā mēneša NNL SPCI.

3. NODAĻA

ĪPAŠNIEKA APDZĪVOTĀ MĀJOKĻA CENU INDEKSS UN MĀJOKĻU CENU INDEKSS

22. pants

Īpašnieka apdzīvotā mājokļa cenu indeksa dalījums

ĪAM cenu indeksā ietver šādas izdevumu kategorijas:

a) O.1. īpašnieku, kas apdzīvo mājokli, mājokļa izdevumi;

b) O.1.1. mājokļu iegāde;

c) O.1.1.1. jauni mājokļi;

d) O.1.1.1.1. jaunu mājokļu pirkumi;

e) O.1.1.1.2. pašu būvēti mājokļi un lielāki remonti;

f) O.1.1.2. mājsaimniecību jauniegādāti esoši mājokļi;

g) O.1.1.3. citi pakalpojumi, kas saistīti ar mājokļu iegādi;

h) O.1.2. mājokļu īpašumtiesības;

i) O.1.2.1. lielāki remontdarbi un uzturēšana;

j) O.1.2.2. apdrošināšana, kas saistīta ar mājokļiem;

k) O.1.2.3. citi pakalpojumi, kas saistīti ar mājokļu īpašumtiesībām.

23. pants

Mājokļu cenu indeksa dalījums

MCI ietver šādas izdevumu kategorijas:

a) H.1. mājokļu pirkumi;

b) H.1.1. jaunu mājokļu pirkumi;

c) H.1.2. esošu mājokļu pirkumi.

24. pants

Svari

Dalībvalstis katru gadu apkopo un nosūta Komisijai (*Eurostat*) vienu svaru kopu attiecībā uz ĪAM cenu indeksiem un vienu svaru kopu attiecībā uz MCI, ievērojot 22. un 23. pantā noteiktos dalījumus.

25. pants

Īpašnieka apdzīvotā mājokļa cenu indeksa apkopošana

ĪAM cenu indeksa pamatā ir "neto iegādes" pieeja, ar ko mēra pārmaiņas cenās, kuras patērētāji maksā par mājsaimniecību jauniegādātiem mājokļiem, un pārmaiņas citās izmaksās, kas saistītas ar mājokļu īpašumtiesībām un īpašumtiesību nodošanu.

4. NODAĻA

DATU UN METADATU APMAIŅAS STANDARTI UN TERMIŅI

26. pants

Datu un metadatu apmaiņas standarti

1. Dalībvalstis saskaņā ar statistikas datu un metadatu apmaiņas standartiem datus un metadatus Komisijai (*Eurostat*) nosūta elektroniski, izmantojot vienoto datu nosūtīšanas punktu.

2. Nosūtot Komisijai (*Eurostat*) konfidenciālus datus, kas definēti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 223/2009 ([19]), tiem pievieno atbilstošu apzīmējumu.

27. pants

Metadatu apmaiņas termiņi

1. Dalībvalstis katru gadu pārskata un atjaunina savus SPCI un NNL SPCI metadatus par kārtējo gadu un līdz 31. martam nosūta tos Komisijai (*Eurostat*).

2. Dalībvalstis katru gadu pārskata un atjaunina savu ĪAM cenu indeksa un MCI metadatus par kārtējo gadu un līdz 30. jūnijam nosūta tos Komisijai (*Eurostat*).

([19]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 223/2009 (2009. gada 11. marts) par Eiropas statistiku un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 1101/2008 par tādas statistikas informācijas nosūtīšanu Eiropas Kopienu Statistikas birojam, uz kuru attiecas konfidencialitāte, Padomes Regulu (EK) Nr. 322/97 par Kopienas statistiku un Padomes Lēmumu 89/382/EEK, Euratom, ar ko nodibina Eiropas Kopienu Statistikas programmu komiteju (OV L 87, 31.3.2009., 164. lpp.).

5. NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

28. pants

Atcelšana

Atceļ Regulas (EK) Nr. 1749/96, (EK) Nr. 2214/96, (EK) Nr. 1687/98, (EK) Nr. 2646/98, (EK) Nr. 1617/1999, (EK) Nr. 2166/1999, (EK) Nr. 2601/2000, (EK) Nr. 2602/2000, (EK) Nr. 1920/2001, (EK) Nr. 1921/2001, (EK) Nr. 1708/2005, (EK) Nr. 701/2006, (EK) Nr. 330/2009, (ES) Nr. 1114/2010 un (ES) Nr. 93/2013.

29. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.*

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2020. gada 31. jūlijā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN

PIELIKUMS

Mājsaimniecības galapatēriņa naudas izdevumi

1. Mājsaimniecības galapatēriņa naudas izdevumi ir definēti Regulas (ES) 2016/792 2. panta 20. punktā.

2. Sīkāk precizējot svaru kvalitāti, galapatēriņa naudas izdevumos iekļauj šādus mājsaimniecības galapatēriņa izdevumu piemērus, kas definēti EKS 2010 A pielikuma 3.95. punkta:

— c), d), h) un i) apakšpunktā,

— e) apakšpunkta daļā, kas attiecas uz tieši apmaksātiem finanšu pakalpojumiem, f) apakšpunkta daļā, kas attiecas uz nedzīvības apdrošināšanas pakalpojumiem netiešas pakalpojuma maksas apjomā.

Galapatēriņa naudas izdevumos iekļauj arī mājokļa pabalstus, kas ietilpst D.632 pozīcijā, kura definēta EKS 2010 A pielikuma 4.109. punktā.

3. Galapatēriņa naudas izdevumos neiekļauj šādus mājsaimniecības galapatēriņa izdevumu piemērus, kas definēti EKS 2010 A pielikuma 3.95. punkta:

— a), b) un g) apakšpunktā.

Galapatēriņa naudas izdevumos neiekļauj arī šādus piemērus, kas nav mājsaimniecības galapatēriņa izdevumu daļa:

— EKS 2010 A pielikuma 3.96. punkta a) līdz f) apakšpunkts, izņemot daļu par mājokļa pabalstiem D.632 pozīcijā, kas definēta EKS 2010 A pielikuma 4.109. punktā,

— ienākuma nodokļi, kas definēti EKS 2010 A pielikuma 4.78. punktā,

— īpašuma ienākums, kas definēts EKS 2010 A pielikuma 4.41. punktā,

— darba devēju faktiskās sociālās iemaksas, kas definētas EKS 2010 A pielikuma 4.92. punktā,

— neto nedzīvības apdrošināšanas prēmijas, kas definētas EKS 2010 A pielikuma 4.112. punktā,

— kārtējie pārvedumi starp mājsaimniecībām, kas definēti EKS 2010 A pielikuma 4.129. punktā,

— soda naudas, ko institucionālajām vienībām uzliek tiesa vai kvazitiesas instances, kā definēts EKS 2010 A pielikuma 4.132. punktā.

4. Naudas darījumi ir tie darījumi, saistībā ar kuriem iesaistītās vienības izdara vai saņem maksājumus vai uzņemas saistības, vai saņem aktīvus, kas izteikti valūtas vienībās. Darījumi, saistībā ar kuriem nenotiek skaidras naudas vai valūtas vienībās izteiktu aktīvu vai saistību maiņa, ir beznaudas darījumi.